

ПРОЛОГ

П'ять літ тому

У ВІДПУСТЦІ можна бути ким завгодно.

Відпустка, паче хороша книжка чи приголомшливе вбрання, — це перевтілення в іншу версію себе.

У повсякденні, буває, соромишся навіть покивати головою під пісню з радіо, однак на правильній терасі, оббитій мерехтливими гірляндами, під правильний ритм сталевих барабанів раптом виявляєш, як кружляєш і вихиляєшся незгірш за інших.

У відпустці змінюється волосся. Інша вода, може, інший шампунь. Або ж узагалі не завдаєш собі клопоту мити голову чи розчісуватися, бо волосся так гарно кучерявиться від солоної океанської води. Думаєш: «А що, як я зможу так і вдома? Що, як я можу бути людиною, яка не розчісується, не зважає на піт і на пісок у кожній щіливі?».

У відпустці зав'язуєш розмови з незнайомцями, ні на що не сподіваючись. Навіть якщо вийде геть незграбно — то й що? Ти більше піколи їх не побачиш!

Ти — та, ким хочеш бути. Ти робиш усе, що забажаш.

Ну гаразд, може, не все. Іноді опиняєшся в місці, куди тебе загнала погода, — як щойно сталося зі мною, — і доводиться винаходити такі-сякі розваги, поки перечікуєш дощ.

На виході з убиральні я затримуюся. Почасти тому, що досі обмірковую план гри. Однак здебільшого через підлогу — таку липку, що я гублю босоніжок і мушу хитнутися по нього на одній нозі. Теоретично мені тут усе подобається, але на ділі я думаю, що, торкнувшись босою стопою до брудного ламінату, маю всі шанси підхонити котрусь із рідкісних хвороб, заморожених у пробірках секретних лабораторій.

Я заскакую в босоніжок, прослизаю пальцями поміж тонких орапкевих ремінців і берусь оглядати бар: тисп'ява липких тіл; лівніві оберти ротангових вентиляторів поплід стелюю; двері відчинені й підперті, тож час від часу з вечірньої темряви вриваються пасма дощу, охолоджуючи спітнілу юрбу. Музичний автомат у кутку, осяяний неоповною підсвіткою, грає «I Only Have Eyes for You» гурту Flamingos.

Це курортне містечко, але бар для місцевих, без засилля візерунчатих сарафанів і гавайських сорочок. Однак, на жаль, і без вибору коктейлів, прикрашених пшажками з тропічними фруктами.

Якби не гроза, я вибрала б інше місце для свого останнього вечора в містечку. Цілий тиждень лило й гримало без упину, тож мої мрії про білі піщані пляжі й блискучі катери було зруйновано, і я разом з рештою розчарованих відпо-

чивальників проводила дні за калатанцям піна-колади в перших-ліпших напханих закладах, облаштованих під туристів.

Проте сьогодні я вже не була готова до шттовханини, довгих очікувань і сивих чоловіків з обручками, які петверезо підморгують мені за спинами в дружин. Так я опинилася тут.

У барі з лишкою підлогою, який називається просто «БАР», де видивляюся своєю мішеню поміж ріденької юрби.

Він сидить у «БАРі» в кутку власне бару. Мій одноліток, років зо двадцять п'ять, світло-рудий, високий і широкоплечий — щоправда, так сутулиться, що останніх двох рис можна й не зауважити з першого погляду. Голова схилена над телефоном, профіль обличчя виказує спокійну зосередженість. Зуби покусутоць пухку нижню губу, палець повільно ковзас по екрану.

За щільністю натовпу цьому місцю далеко до Діснейленду, однак тут гучно. Десь посередині між музичним автоматом, що награв осоружжі мелодійки з пізніх п'ятдесятих, і підвісним телевізором навпроти, звідки велучий крикливо прогнозує рекордні зливи, — групка чоловіків, які одностайно вибухають однаковим хришким сміхом. У дальшому кінці бару барменка теревенить з білявкою і раз у раз емоційно лясає по стійці.

Через грозу цілий острів неспокійний, а від депевого пива людей тягне побушувати.

Але рудий чоловік, який сидить у кутку, вирізняється незворушністю. Власне, весь його вигляд волає про те, що він тут випадково. Надворі майже тридцять градусів і мільйон відсотків вологості, а він у м'ятій сорочці, зашпугій на всі гудзики, і темно-синіх штанах. Йому підозріло бракує за смаги, а також сміху, веселощів, безтурботності й так далі.

Бінго.

Я відкидаю з обличчя хвилясті біляві пасма й рупаю до чоловіка. Коли підходжу, його погляд не відривається від телефону, а палець повільно гортає текст на екрані. Вихоплюю виділені жирним слова: РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТИЙ.

Він цілковито занурений у читання посеред бару.

Я спираюся стегном на стійку, ледь торкаюся її поверхні ліктем і дивлюся на чоловіка:

— Привіт, красунчику.

Він повільно підводить на мене карі очі, кліпає.

— Ну привіт.

— Часто тут буваш?

Якусь хвилину він вивчає мене, явно зважуючи можливі відповіді.

— Ні, — відповідає парешті. — Я не місцевий.

— А... — встигаю сказати, перш ніж він продовжує.

— А ще в мене кішка з купою медичних потреб, яка вимагає особливого догляду. Складно десь бути.

Я хмурю брови чи не на кожне його слово, а тоді похлоплююся:

— Співчуваю. Певно, жахливо давати раду із цим усім, а тут ще й смерть переживати.

Він вигинає брову.

— Смерть?

Коротким змахом руки показує на його одяг:

— Ти хіба не на похорон приїхав?

Він міцно стискає губи.

— Ні.

— А що ж сюди привело?

— Друг, — він опускає погляд у телефон.

— Тутешній? — питаю.

— Мене витягли, — уточнює. — У відпустку, — останнє слово він вимовляє дещо зневажливо.

Я заковую очі:

— Та ну! Тебе розлучили з кішкою? Без поважних причин, лише заради задоволень і розваг? Цю людину точно можна назвати другом?

— Дедалі більше сумніваюся, — каже, не підводячи погляду.

З нього непросто щось витягти, але я не здаюся, напосідаю:

— Так що за друг? Красивий? Розумний? Багатий?

— Зростом не дуже, — каже він, усе ще читаючи. — Галасує. Ніколи не замовкає. Вічно заляпує весь можливий одяг — і свій, і мій. Препоганий смак на романтичних парт-перів. Ридає над рекламою громадського коледжу — тією, де одинока мати допізна сидить за комп'ютером і засинає, а дитина пакидає плед їй на плечі й усміхається від гордості. А, ще вона обожнює огидні забігайлівки, де смердить сальмонелою. Тут навіть пляшкове пиво страшно пити. Ти бачила відгуки на цей заклад?

— Ти знущася? — я схреплюю руки на грудях.

— Гаразд, сальмонела ніяк не пахне. Але, Поппі, ти справді низька.

— Алексє! — штурхаю його в плече, виходячи з ролі. — Я намагаюся тобі допомогти!

Він потирає вдарене місце:

— Як?

— Я знаю, Сара розбила тобі серце, але ти маєш лишити це позаду. І коли в барі до тебе підходить зваблива дівчина, останнє, про що варто повідомляти, — це про твої співзалежні стосунки з придуркуватою кішкою.

— По-перше, Фланнері О'Коннор не придуркувата, — каже Алекс. — Вона сором'язлива.

— Втілення зла.

— Просто ти їй не подобасся, — впирається він. — У тебе сильна собача енергетика.

— Я їй нічого не робила, тільки спробувала погладити. Нащо тримати тварину, яка не хоче, щоб її гладили?

— Вона хоче, щоб її гладили. Просто ти щоразу підходиш до неї із цим, знаєш, вовчим блиском в очах.

— Неправда.

— Пошці, ти до всього підходиш із вовчим блиском в очах.

Цієї миті з'являється барменка з напоєм, який я була замовила, перш ніж побігти до вбиральні.

— Міс, ваша маргарита.

Вона з підкрутом опускає переді мною запітнілу склянку, я підхоплюю — і відчуваю, як у горлі прокочується спрага. П'ю поспіхом, чимало текіли тече повз рот, і Алекс із надприродного, добре натренованою швидкістю відсмикує мою другу руку від стійки, поки її не залило алкоголем.

— Ось він — вовчий блиск, — каже Алекс тихо, серйозно, як він зазвичай доносить до мене чи не кожне слово — за винятком тих рідкісних священних вечорів, коли світові являється Вар'ят Алекс і я маю нагоду спостерігати, наприклад, як він лежить на підлозі в караоке й удавано ридеє в мікрофон — з розкуйовдженим волоссям і в м'якій сорочці, що вибивається з-під пояса. Це лиш один умовний приклад того, що доведено ставалося раніше.

Алекс Нільсен — готове дослідження з психології. Його високе, кремезне, вічно сутуле та/або скручене кренделем тіло вмщує надмір стоїцизму (наслідок того, що він ріс

старшою дитиною вдівця, людиши небачено тривожної) і поклади випіснених почуттів (наслідок суворого релігійного виховання, яке прямо суперечить більшості його пристрастей; словом, класика), а також воістину незвичайного, у душі безпкетного, винятково чуйного дивака, якого мені пощастило знати.

Я роблю ковток маргарити й мимоволі видаю задоволене гарчання.

— Собака в людському тілі, — каже Алекс сам до себе й повертається до гортання в телефоні.

Я пирхаю, виражаючи незгоду, і роблю ще ковток.

— До речі, у цій маргариті відсотків дев'яносто текіли. Скажи тим ненаситним писакам відгуків, нехай вдаляться. А ще тут не пахне ніякою сальмонелого.

Далі цмулячи коктейль, я вмощуюся на стільці біля Алекса й розвертаюся так, що ми торкаємось колінами. Мені подобається, як він всідається щоразу, коли ми десь буваємо: торсом обернений до бару, а довгими ногами — у мій бік, паче відчужені якісь потаємні двері тільки для мене. Це двері не лише до стриманого, скупого на усмішку Алекса Нільсена, яким його знає решта світу, а й пряма доріжка до Вар'ята. До Алекса, який рік у рік подорожує зі мною, хоч як недолюблює перельоти, зміни й снування на будь-якій подушці, окрім своєї домашньої.

Мені подобається, що, коли ми кудись приходимо, Алекс одразу прямує до барної стійки, бо я люблю сидіти саме там. Хоча якось він зізнався, як щоразу нервується, чи не замало й не забагато зорового контакту встановлює з барменами.

Щиро кажучи, мені миле та/або любе майже все, що стоєється мого найкращого друга Алекса Нільсена, і я бажаю